

Naam: L. Atug
Datum: 14 maart 2019
Team/teamonderdeel: SE Advies en Ontwerp/bodem
Telefoonnummer: 541008

Voorstel aan de raad

Onderwerp

Vaststelling van Nota Bodembeheer 'Twents beleid veur oale grond 2.0' en regionale bodemkwaliteitskaart Twente
Hoofdtakveld **Volksgezondheid en milieu**
E.J.F.M. van Mierlo

Hoofdpogave
Portefeuillehouder

Samenvatting raadsvoorstel

Wij zetten het al bestaande Twentse beleid voort voor het ontgraven en toepassen van grond. Hiertoe is de bestaande Nota bodembeheer met de bijbehorende bodemkwaliteitskaart geactualiseerd en stellen uw raad voor deze vast te stellen. Alle deelnemende gemeenten en het Waterschap Vechtstromen gebruiken vanaf nu hetzelfde beleid en dezelfde kaart. Dit vereenvoudigt het hergebruiken van grond binnen Twente, verlaagt de kosten voor gebruikers en draagt bij aan een duurzaam bodemgebruik.

Voorgesteld raadsbesluit

1. De nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale grond 2.0' voor het ontgraven en toepassen van grond, inclusief de bijbehorende kaarten, met de volgende kaders vast te stellen:
  - 1.1 Behoud van de goede bodemkwaliteit in heel Twente;
  - 1.2 Het bodembeheergebied in Twente in te delen in drie kwaliteiten (zones): 'AW2000', 'Wonen' en 'Gebiedsgericht';
  - 1.3 De opgestelde regionale bodemkwaliteitskaart en de Almelose wegbermenkaart te gebruiken als wettig bewijsmiddel voor het ontgraven en toepassen van grond;
  - 1.4 De gemeentelijke plattegrond te gebruiken als bodemfunctieklassenkaart;
  - 1.5 Maximaal 10% bodemvreemd materiaal toe te staan in een partij grond (gewichtsperscentage).
2. Kennis te nemen van het feit dat het ontwerp ter visie heeft gelegen en er geen inspraak is binnengekomen.
3. De samenwerking tussen de Twentse gemeenten en het waterschap Vechtstromen voor het ontgraven en toepassen van grond in Twente voort te zetten.

Inleiding

De regionale nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart Twente

Een groot aantal Twentse gemeenten voert al enige jaren op elkaar afgestemd beleid uit voor het ontgraven en toepassen van grond. Dit leverde een meer uniform beleid voor ontgraven en toepassen van grond op in Twente. De gemeenten zijn verplicht het bestaande beleid te actualiseren. Op 26 november 2015 hebben de portefeuillehouders van de 14 Twentse gemeenten uitgesproken deze actualisatie in gezamenlijkheid uit te voeren. Dit is gebeurd waarbij het bestaande beleid verder is geïntegreerd en geüniformeerd. Resultaat van dit traject is één nota Bodembeheer en één (regionale) bodemkwaliteitskaart voor de gemeenten in Twente. In totaal gaat het om 14 gemeenten en het waterschap Vechtstromen.

De nota Bodembeheer met de bijbehorende Regionale bodemkwaliteitskaart bevat de kaders en voorwaarden om grond binnen Twente te ontgraven en toe te passen. Ten opzichte van het bestaande beleid is het geactualiseerde beleid verder vereenvoudigd. Zo zijn de toepassingsmogelijkheden voor het gebruik van grond verruimd, geldt binnen de regio een uniform percentage bodemvreemd materiaal (afval in de bodem) en hoeven derden nog maar één kaart te raadplegen om te zien waar grond mag worden toegepast. Tegelijk wordt met het geactualiseerde beleid de goede bodemkwaliteit in Twente behouden. Want de bodemgebruikswaarden voor het ontgraven en toepassen van grond zijn specifiek afgestemd op de Twentse bodemsituatie. Dit wordt ook wel aangeduid als gebiedsspecifiek beleid. Ook het al bestaande beleid voor ontgraven en toepassen van grond is gebiedsspecifiek beleid.

De gemeenteraad is bevoegd tot het (definitief) vaststellen van gebiedsspecifiek beleid. Het bestaande beleid van onze gemeente stelde de raad vast op 11 januari 2011. Na vaststelling van de geactualiseerde Nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart, kunnen partijen grond in Twente binnen de geldende voorwaarden worden ontgraven en toegepast.

De Almelose wegbermenkaart

In de huidige nota bodembeheer zijn de 'groenstroken' en 'wegbermen' uitgesloten van vrij grondverzet. Deze zones zijn aangemerkt als verdachte deellocaties. De gemeente heeft in haar huidige nota bodembeheer (2010/2011) opgenomen om de kwaliteit van de groenstroken te evalueren. Daarnaast bestond de wens om het grondverzet tussen wegbermen zonder onderzoek uit te voeren. Door het inzichtelijk maken van de kwaliteit van de wegbermen is voldaan aan de eis uit de nota bodembeheer. De Almelose wegbermenkaart kan nu toegepast worden.

Groenstroken, die vallen binnen de bebouwde kom, worden beschouwd als onderdeel van de bodemkwaliteitszone. Hierdoor is vrij grondverzet vanuit en naar deze groenstroken mogelijk, net als de overige delen van het bebouwde gebied in deze zone. Omdat de kwaliteit van wegbermen en groenstroken vergelijkbaar is met de omliggende zone is onderscheid tussen de zone en wegbermen niet direct noodzakelijk. Toch is regionaal gekozen om een partijkeuring uit te voeren als grond afkomstig is vanuit wegbermen en in een gebied elders dan een wegberm wordt toegepast. De heterogeniteit van de bodemkwaliteit binnen een wegberm en daarmee de kans op het aantreffen van matig verhoogde gehalten, onderstreept deze keuze. De vrijkomende grond uit wegbermen kan enkel binnen de wegberm worden hergebruikt.

Inspraak

Zoals wettelijk voorgeschreven lag het ontwerp van de geactualiseerde Nota bodembeheer regio Twente met bijbehorende bodemkwaliteitskaarten ter inzage. Tijdens deze periode zijn geen zienswijzen ingediend over het ontwerp.

Bodemvreemd materiaal

Per 30 november 2018 zijn de regels over de aanwezigheid van bodemvreemd materiaal in grond en baggerspecie aangepast. Bodemvreemd materiaal, anders dan steenachtig materiaal en hout, mag nog slechts sporadisch voorkomen. Bovendien moet bodemvreemd materiaal voor zover mogelijk uit de grond en baggerspecie worden verwijderd voordat het wordt toegepast. De nota is na de inzageperiode hierop aangepast.

Beoogd effect

Het Twents beleid voor het ontgraven en toepassen van grond voortzetten en actualiseren. Hiermee verdere vereenvoudiging en uniformering van het bestaande beleid binnen de regio doorvoeren, en zo bijdragen aan een duurzaam bodemgebruik in Twente.

Argumenten voor

1.1 Actualisatie van het bestaande beleid is verplicht

De bestaande Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale grond' en de bodemkwaliteitskaart hebben een geldigheidsperiode van vijf jaar. Tussentijds bestaat de mogelijkheid om onder voorwaarden deze geldigheid eenmalig te verlengen met vijf jaar. Hiervan hebben de deelnemende gemeenten gebruik gemaakt. Verlenging is nu niet meer mogelijk. En daarom vindt nu een volledige actualisatie van het bestaande beleid plaats.

1.1.1 Door gebiedsspecifiek beleid wordt een goede bodemkwaliteit in Twente behouden

We hebben in de regio Twente gekozen voor gebiedsspecifiek beleid. Gebiedsspecifiek beleid maakt het mogelijk om eigen beleidskeuzes te maken op het gebied van bodembeheer. De belangrijkste redenen om te kiezen voor gebiedsspecifiek beleid zijn het behoud van de goede bodemkwaliteit (door het gebruik van lokale normen) en maximaal grondverzet tegen zo laag mogelijke kosten binnen en tussen de gemeenten die eenzelfde beleid en bodemkwaliteitskaart hebben. De landelijke werkwijze waarborgt naar onze mening onvoldoende de gebiedsspecifieke kenmerken van onze regio.

1.2.1 De bestaande bodemkwaliteit komt overeen met de gewenste bodemkwaliteit

Het bepalen van de bestaande bodemkwaliteit (de wijze waarop) hangt samen met het behoud van de goede bodemkwaliteit. Er is gekozen voor een percentielwaarde van P80. Bij de P80 komt namelijk 80% van de bodemkwaliteit, zoals blijkt uit de beschikbare bodemgegevens, met elkaar overeen. De klasse *AW2000* (schoonste categorie) bestrijkt samen met de klasse *Wonen* ongeveer 90% van ons totale bodembeheergebied. Voor Almelo zijn alleen de eerste twee kwaliteitsklassen van toepassing. Met dit beleid is geprobeerd een goede balans te vinden tussen de belangen van de afzetter van de grond (toepassing) en de belangen van de ontvanger (bescherming).

1.3.1 Onderling uitwisselen (hergebruiken) van grond wordt efficiënter en draagt bij aan duurzaam bodemgebruik

Een belangrijke voorwaarde voor ons is het stimuleren van hergebruik van grond tussen gemeenten. Minder administratieve lasten en lagere kosten dragen hier in belangrijke mate aan bij. Op basis van gebiedsspecifiek beleid is het mogelijk om te werken met een groot bodembeheergebied en één bodemkwaliteitskaart waarvoor uniforme regels en voorwaarden gelden. Kosten voor het ontgraven en toepassen van grond kunnen laag worden gehouden omdat aanvullende onderzoeken en/of partijkeuringen niet nodig zijn. De bodemkwaliteitskaarten dienen in dat geval als wettig bewijsmiddel.

1.4.1 Het vaststellen van een bodemfunctieklassenkaart is een wettelijke plicht

Het Besluit bodemkwaliteit verplicht gemeenten een bodemfunctieklassenkaart vast te stellen. Deze kaart geeft de bodemfuncties binnen de gemeente aan. Wij stellen voor de eigen gemeentelijke plattegrond vast te stellen als bodemfunctieklassenkaart.

1.5.1 Eén gezamenlijk percentage bodemvreemd materiaal

Grond bevat als gevolg van diverse activiteiten in de bodem materiaal wat er van nature niet thuishoort. We spreken dan van bodemvreemd materiaal. Voorbeelden van bodemvreemd materiaal zijn puin, kolen-as, sintels en glas. Sinds 30 november 2018 maakt de landelijke regelgeving onderscheid in bodemvreemd materiaal tussen enerzijds steenachtige materialen en hout en anderzijds plastics. Voor plastics in de bodem geldt sinds deze wijziging een strengere norm: het mag slechts sporadisch voorkomen in de bodem (de Nota bodembeheer is hierop aangepast). Ten aanzien van steenachtige materialen en hout blijft de landelijke norm van maximaal 20% gelden. Maar gemeenten hebben de mogelijkheid een lager percentage te hanteren voor hun grondgebied. De meeste Twentse gemeenten maakten onder het bestaande beleid al gebruik van deze mogelijkheid. Maar dit gold niet voor alle gemeenten. Hierdoor golden verschillende percentages. De deelnemende gemeenten vonden verschillende percentages niet wenselijk binnen één regio. En daarom is gezamenlijk gekozen voor één vast percentage voor het gehele beheergebied: in partijen grond is maximaal 10% bodemvreemd materiaal (steenachtig en hout) toegestaan. Voor plastics geldt de landelijke norm, omdat deze al vrij streng is. Wij achten dit een in de praktijk (voor aannemers, grondbedrijven enzovoort) werkbaar percentage zonder dat dit ten koste gaat van ons uitgangspunt om de goede bodemkwaliteit in Twente te behouden.

3. De samenwerking tussen gemeenten en de uitvoering van beleid worden als positief ervaren

Na vaststelling van het Twents beleid 2010/2011 hebben de deelnemende gemeenten dit beleid de afgelopen jaren gezamenlijk gemonitord en uitgevoerd. Dit leverde zowel bodemgegevens als ervaringscijfers over het ontgraven en toepassen van grond op. Al deze verzamelde gegevens zijn input geweest voor de geactualiseerde Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid voor oale grond 2.0' en de Regionale bodemkwaliteitskaart. Door nu binnen de regio te gaan werken met één Nota bodembeheer en één gezamenlijke bodemkwaliteitskaart, verwachten wij de positieve lijn van samenwerken en uitvoeren van beleid voort te kunnen zetten. Bovendien vereenvoudigt het toepassen van één beleid in de regio de uitvoering van de toezichthoudende taken door de Omgevingsdienst Twente.

Kanttekeningen

1.1 Er is een risico dat niet alle partijen grond aan de voorgeschreven kwaliteit voldoen

De Nota bodembeheer en de Regionale bodemkwaliteitskaart zijn in overeenstemming met de voorgeschreven richtlijnen opgesteld. Echter, kan het voorkomen dat partijen grond niet voldoen aan de voorgeschreven bodemkwaliteit, en niet toegepast mogen worden. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen, worden alle meldingen van ontgraven en toepassen van partijen grond actief beoordeeld door het bevoegd gezag. Waar nodig vindt toezicht en handhaving plaats.

1.2 Er wordt afgeweken van de landelijke norm voor bodemvreemd materiaal

De wet geeft ruimte om 20% bodemvreemd materiaal te accepteren in partijen grond. Echter, door dit percentage te verlagen tot 10% wordt voorkomen dat derden geconfronteerd worden met veel bodemvreemd materiaal in de bodem. Daarnaast wordt toezicht en handhaving in de praktijk eenvoudiger, omdat er slechts één percentage bodemvreemd materiaal geldt in Twente.

1.3 Er kan sprake zijn van nieuwe verontreinigende stoffen in de bodem

De GGD is verzocht over het geactualiseerde beleid te adviseren. Zij gaf een positief advies, maar attendeerde de gemeenten er ook op om rekening te houden met nieuwe verontreinigende stoffen in de bodem. De Twentse gemeenten geven uitvoering aan dit advies door actieve deelname aan verschillende (landelijke) expertgroepen, die zich bezighouden met nieuwe verontreinigende stoffen. Zo kunnen nieuwe ontwikkelingen, en eventuele gevolgen hiervan voor het Twents beleid, tijdig worden gesignaleerd en worden geïmplementeerd.

Alternatieven

Iedere gemeente is bevoegd om zelf een Nota bodembeheer en een bodemkwaliteitskaart op- en vast te stellen. In dat geval kan een partij grond niet zomaar van de ene naar de andere gemeente. Er gelden dan strenge voorwaarden waaronder het uitvoeren van bodemonderzoek. Met de nu voorliggende Nota bodembeheer met bijbehorende Regionale bodemkwaliteitskaart is het ontgraven en toepassen van partijen grond in de regio veel eenvoudiger en goedkoper. Daarnaast biedt het samenwerken schaalvoordelen voor de gemeenten en wordt gebruik gemaakt van elkaars kennis en kunde.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Kosten

De gezamenlijke actualisatie van het beleid heeft in het verleden tot schaalvoordelen geleid voor de deelnemende gemeenten. Verwacht wordt dat dit ook zo zal blijven als gezamenlijk uitvoering wordt gegeven aan het geactualiseerde beleid.

Opbrengsten

Verwacht wordt dat het geactualiseerde beleid voor ontgraven en toepassen van grond kosten bespaart voor derden (maar ook voor de gemeente bij eigen werken). Deze besparing wordt bereikt omdat minder bodemonderzoek en partijkeuringen nodig zijn.

Dekking

De kosten van het opstellen van de nota en de kaarten zijn gedekt via het hiervoor in 2016 beschikbaar gestelde budget.

Preventief toezicht

Niet van toepassing.

Vervolg

In overleg met Regio Twente zetten de deelnemende gemeenten een communicatietraject in gang zodat derden in kennis worden gesteld van het geactualiseerde beleid en wat dit voor hen betekent. Er wordt een brochure opgesteld en vindt publicatie van het beleid plaats via de verschillende gemeentelijke websites.

Bijlagen

Zaak DCS-1544309

1. Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid voor oale grond 2.0' (INT-67039)

2. Regionale bodemkwaliteitskaart Twente, 23 maart 2018 (INT-67039)

3. Bodemkwaliteitskaart groenstroken en wegbermen Gemeente Almelo, 4 april 2018 (INT-67039)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
F.W. van Ardenne

de burgemeester,
A.J. Gerritsen

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van;

Besluit:

1. De nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid voor oale grond 2.0' voor het ontgraven en toepassen van grond, inclusief de bijbehorende kaarten, met de volgende kaders vast te stellen:
  - 1.1 Behoud van de goede bodemkwaliteit in heel Twente;
  - 1.2 Het bodembeheergebied in Twente in te delen in drie kwaliteiten (zones): 'AW2000', 'Wonen' en 'Gebiedsgericht';
  - 1.3 De opgestelde regionale bodemkwaliteitskaart en de Almelose wegbermenkaart te gebruiken als wettig bewijsmiddel voor het ontgraven en toepassen van grond;
  - 1.4 De gemeentelijke plattegrond te gebruiken als bodemfunctieklassenkaart;
  - 1.5 Maximaal 10% bodemvreemd materiaal toe te staan in een partij grond (gewichtsperscentage).
2. Kennis te nemen van het feit dat het ontwerp ter visie heeft gelegen en er geen inspraak is binnengekomen.
3. De samenwerking tussen de Twentse gemeenten en het waterschap Vechtstromen voor het ontgraven en toepassen van grond in Twente voort te zetten.

Gedaan in de openbare vergadering van 14 mei 2019,

de griffier,

drs. C.M. Steenbergen

de burgemeester,

A.J. Gerritsen